

Vi kvinnor

I DEMOKRATISKT VÄRLDSFÖRBUND

Nr 3

Läs i detta nummer:

Appell för sammankallande av
Mödrarnas Världskongress.

Andrea Andreen: Indisk dagbok.

Ada Nilsson: De olika åldrarnas
problem.

Valborg Svensson: KDV:s femte
rådsmöte.

En lärarrik verksamhetsberättelse.

Om här åtminstone finnes en
lekskola!

Albert E. Kahn: En förbrytelse
mot barnen.

Noveller, dikter, barnsida,
frågespalt, sömnad m. m.

OMSLAGET:

En lekskola i Peking på väg till
en utflykt.

Arg. 7 - 1955 - 50 öre

APPELL *för sammankallande av* MÖDRARNAS VÄRLDSKONGRESS

Vi är mödrar som vänder oss till alla andra mödrar i namn av moderskärleken som förenar oss alla. Vi som upplevt glädjen att ha barn, vi känner också alla samma ångest vid tanken att förlora dem. Vår uppgift är att skydda dem mot det onda som hotar: mot hunger och köld, nöd och sjukdom, mot kriget som för med sig alla dessa lidanden.

Alltför många mödrar har med sorg och smärta upplevt kriget som skövlat så många hem, lämnat så många barn föräldralösa, släckt så många människoliv.

Nu är freden i fara.

Krigets krafter sätter folkens säkerhet på spel genom kapprustning, genom att på nytt skapa ett spänt läge i Asien, genom upprättande av militära baser och pakter, genom återupprustning av Västtyskland enligt kraven i London- och Parisavtalen samt genom atlantpaktens beslut att använda atomvapnet i händelse av krig, vilket innebär att detta fruktansvärda vapen skulle sättas i händerna på de ansvariga för massakrerna i Lidice, Maidanek, Auschwitz . . .

Hiroshima, Nagasaki, Bikini, dessa namn frammanar för varje mor bilden av atombombens blinda grymhet.

Vi kan inte tillåta att ett sådant vapen åter användes. Tillsammans med fredens mäktiga krafter över hela världen skall vi rycka det ifrån dem som hotar våra barn med det. Ingen i världen får ges möjlighet att använda det.

KVINNOR I HELA VÄRLDEN!

Hur stor faran än är accepterar vi inte tanken att kriget skulle vara oundvikligt. Vi har hos oss själva de krafter som behövs för att avvända det.

Var och en av oss bör veta att hon inte kan vara passivt vittne till hur kriget förbereds. Den som inte gör någonting för freden, fyller inte sin plikt.

Vi är hundratals miljoner kvinnor och mödrar som vill fred. Vi är livets krafter, lyckans, framstegets. De som förbereder kriget frågar inte efter mödrarnas mening. Men vi vill att vår röst skall bli hörd.

Vi vill inte veta av kriget!

Vi vill vänskap mellan alla folk och nedrustning. Vi vill att de tillgångar som slukas av krigsförberedelserna skall användas för fredliga värv.

Det är vår djupa önskan att atomenergin, den största upptäckten under detta århundrade, skall underlätta människornas hårda arbete och uteslutande bli en källa till framsteg.

KVINNOR, MÖDRAR I HELA VÄRLDEN!

I namn av livet, som vi ger, vädjar vi till er att förena edra krafter med oss för att rädda våra barn. Vi kallar er att delta i Mödrarnas Världskongress som skall äga rum i juli 1955 och där alla mödrar skall mötas.

MÖDRAR som inte kan glömma krigets fasor,

MÖDRAR som upplevt ångesten under bombanfallen,

MÖDRAR till stupade, avrättade, tillfångatagna,

MÖDRAR till unga män som hotas med förlängning av militärtjänsten och truppsändningar till främmande länder,

MÖDRAR vilkas barn är hungriga, utan hem och skolor,

MÖDRAR ni som böjer er i kärlek och oro över en vagga,

MÖDRAR som med glädje och ömhet väntar ett barn,

MÖDRAR som vill bevara edra hems lycka,

MÖDRAR av alla nationer, alla levnadsvillkor, alla raser och trosuppfattningar, alla åldrar.

Tillsammans skall vi verka för att försvara livet mot döden, vänskapen mot hatet, freden mot kriget, ty ingenting kan hindra oss i vår kamp för våra barns lycka och framtid.

(Enhälligt antagen av deltagarna i KDV:s rådsmöte i Genève den 9—13 februari 1955).

ANDREA ANDREEN:

INDISK DAGBOK

I.

Fyra månader har dr Andreen tillbringat i Indien under den gangna vintern. Med stöd av sina dagboksanteckningar tar hon oss i detta och några kommande nummer med på den intressanta resan och ger oss glimtar från livet i byar och städer.

Bombay 30.10.

Dagens upplevelse för mig var en mödra- och barnfest för fattiga arbetarfamiljer. Det finns i Bombay en "välfärdskommitté för arbetare". Numera underhålls den genom bidrag från enskilda, staden anser sig inte ha råd sedan lokalförbud införts! Denna kommitté har 16 mindre och 3 större centra. Detta var den årliga festen för alla centra och den hölls vid centrum I som har en stor sandplan bredvid en låg byggnad. Kommittén har lekskolor där barnen får mjölk, man har symaskiner för kvinnorna, man har bibliotek, ev. någon mer form av hjälpverksamhet.

Festen var i full gång. Bland annat förekom uthållighetstävling i någon sorts dans, kvinnorna var hemskt energiska i solgasset, till slut fick man låta sex få pris i stället för tre — man kunde inte vänta längre. Nästa dans med brödkavlar var så tröttsam att tävlingen blev fortare avgjord, och en tredje dans där man hoppade som kråkor kunde helt enkelt inte räcka länge. Sen var det olika tävlingar för barn — ett sådant intresse! En 7-års flicka utmärkte sig

särskilt i en uppmärksamhetstävling, det var en intelligent och energisk liten person. Högst bedärande var lekskolebarnen utklädda till Sita och Ram* och alla möjliga mytologiska eller vilda personligheter. De var helt enkelt fantastiskt söta och graciösa, så graciösa, ack alltför tunna ofta! Man såg tydligt hur lyckliga de var över sina prydnader och över sina vackert målade ansikten. Sex små flickor hade balettklänningar av grönt och vitt papper, kransar av pappersblommor kring handlederna och blommor i håret, de dansade med utsökta handrörelser enligt konstens regler, efteråt satt de tätt ihop ytterst försiktigt för att akta sina fina dräkter.

Sedan kom prisutdelningen och då ville man gråta — de flesta av barnen hade då fått på sig sina vanliga små paltor och kontrasten var hjärtskärande. Under prisutdelningen och under ett kort tal var hela sandplanen framför de uppträdandes plattform packad med små svarta huvuden — jag har aldrig förr sett så många barn

* Prins Ram och prinsessan Sita är två av den hinduiska mytologiens mest populära gestalter, det fullkomliga människoparet.

så tätt ihop. Runt omkring satt föräldrarna, alla på marken förstås. Vi hörde att festen skulle sluta med utdelning av 1000 paket med godsaker d. v. s. att det var ungefär tusen barn där.

Bombay 11.11.

I dag på morgonen har jag besökt en lekskola för harijan-barn. Harijans — Guds barn — är Gandhis namn på de kastlösa, de forna oberörbara; det namnet har slagit igenom. Enligt lagen finns det inga kastlösa numera men gamla seder utrotas inte lätt. Det är All-indiska kvinnokonferensen som har denna lekskola men den skötes av några kvinnor som hör till "oss" d. v. s. är medlemmar av den nationella federationen av indiska kvinnor som nu är ansluten till KD.V. Där var 100 söta barn, duktiga i dans och sång och skickliga i handaslöjd — de gav mig en fin kobra av lera, (den kom lyckligen hel hem till Sverige). När de kommer på morgonen får de ett bad och senare får de mjölk och en banan eller en bulle. Dessa barn är inte så undernärda som en del kastbarn, för deras föräldrar arbetar i regel bägge som sopare och de har inga fördomar mot att äta mat som duger när de träffar på den under arbetet.

Staden består lokal till denna lekskola, ett skjul. Där arbetar två mycket sympatiska lärarinnor och ett par anställda till. Man får inte ha andra barn än harijans, för då förlorar man stadens hjälp som

De olika åldrarnas problem

Var skall förlossningen ske?

De flesta förlossningar i större städer och tätbebyggda orter sker numera på särskilda anstalter, fristående barnbördshus eller förlossningsavdelning på lasarett. Enligt en tidningsintervju med sjukhusdirektören i Göteborg i september månad 1949 föds bara en bråkdel av en procent i hemmen. 98 % av alla göteborgare föds på kvinnoklinikerna. Återstoden å privata förlossningshem. Denna utveckling är, säger sjukhusdirektören, naturlig. "Det är för trångt i den moderna bostadslägenheten" — och säger han förut: "Nu har ju kvinnorna full frihet att välja — det finns inga lagliga påbud eller föreskrifter som säger att kvinnorna måste föda sina barn på barnbördshus. När de då väljer de allmänna klinikerna i så hög grad, måste detta tas som ett tecken på att de finner anordningen med dem vara den bästa och billigaste" — — — för-

ges bara åt dem. Men denna isolerings är ej så farlig, för i skolan blandas alla och det går bra numera. I Bombays bottenskolor går 250.000 barn, 85—90 % av hela antalet, fortfarande finns där en 20.000 barn vars föräldrar man försöker övertyga att släppa sina barn till skolan. Skoltvånget gäller endast 4 år men skolan är 7-årig. Man anses som "alfabet" om man kan läsa en enkel text och skriva ett enkelt meddelande på sitt eget språk. I Bombays skolor finns 10 olika språk d. v. s. 10 slags skolor att välja emellan. Dessutom ges i dem alla undervisning i hindi. Än så länge har staden inga lekskolor, olika organisationer eller enskilda har sådana skolor för högst 10.000 barn. Ofta är det svårt att få barn till skola eller lekskola eftersom de behövs för att se till en 1—2-årig bror eller syster.

ur biologisk och psykologisk synpunkt

III

resten, tillägger han — "skulle vårt samhälle utbilda och hålla barnmorskor med tanke på en mera allmän barnafödelse i hemmen bleve detta en väldig apparat" — — —.

Detta uttalande är mycket belysande för tankegången hos dem som makten hava och som utformat vårt lands mödra- och förlossningsvård. Att de moderna bostadslägenheterna är för trånga för barnafödande kan icke finnas mer än en mening om. Men frågan är om vi icke köpt vår förbättrade bostadsstandard med en minskning av utrymmet som på det hela taget försvårar barnuppfostran och driver barnen ut ur hemmen.

Indragning av barnmorsketjänsten ej motiverad

Vår gamla barnmorskeinstitution, som byggts upp under 200 år och med otrolig möda — mycket arbete har det också kostat att tillförsäkra yrkets utövare en människovärdig tillvaro — bröts med berätt mod sönder av statmakterna. Den tillfälliga nedgången av födelsesiffrorna hade icke behövt motivera den starka indragningen av dels tjänster, dels utbildningsmöjligheter. Nu känner man behovet av en väl utbildad barnmorskekår, men det är svårt att få fram en kår när man inte vill tillgodose deras berättigade ekonomiska krav.

Vid planläggandet av förlossningsvården i början av 30-talet sattes det starkt ifråga om icke förlossningsvården skulle vinna på att de större förlossningsanstalterna, om vilkas nöd-

vändighet alla var ense, kompletterades med ett nät av mindre förlossningshem t. ex. i samband med barnmorskans bostadsort. Denna linje följdes av 1929 års "Moderskapsunderstödsakkunniga" (Kerstin Hesselgren ordf.) och fick anslutning av i stort sett alla kvinnoorganisationer. De sakkunniga ville bibehålla och utveckla barnmorskeinstitutionen samt använda barnmorskor i mödra- och barnavården. Från denna linje tog medicinalstyrelsen starkt avstånd och på många håll gick diskussionens vågor höga (Se Elin Wägner: Dialogen fortsätter).

Det är därför icke rätt då Göteborgs sjukhusdirektör säger att kvinnorna har själva valt denna linje. Av två ting, det alltför trånga hemmet och den stora förlossningsanstalten, har de valt det enda möjliga eller anstalten.

Vad finns då att anföra mot de stora anstalterna? För det första överbelastningen, som tvingar till ett alltför tidigt utskrivande av patienterna, innan de ännu fått krafter till barnets och hemmets skötsel. Hur många har råd till barnsköterska eller kan få hemhjälp? Dessutom har vi oron för om man kan få plats på den ena eller den andra anstalten. Kommer man för tidigt blir man hemsänd, kommer man för sent riskerar man förlossning i bilen. Även med viss utbildning av taxi-chaufförerna, som en läkare på allvar föreslagit, är ju icke detta det som kvinnorna drömt om som god förlossningsvård.

Fruktan försvårar förlossningen — trygghet underlättar

Man kan icke neka till att förlossningsvården på stora anstalter med förlossning så att säga på löpande band tagit bort något av den trygghetskänsla som barnmorskan kunde inge. Patienten var förut ofta väl bekant med henne och hon vek icke från patientens sida.

Faderns närvaro är även eliminerad vid de stora anstalterna av helt naturliga skäl. Den biologiska samhörigheten — pappa, mamma, barn — som

(Forts. å sid. 19).

Ett atomkrig i Europa utgör en fruktansvärd fara också för vårt land, även om det skulle lyckas oss att formellt stå utanför kriget. Därför är Atlantpaktsrådets beslut i Paris den 17-18 december att i händelse av krig i Europa omedelbart insätta atomvapen också för oss ett ädelsdignt beslut. Förbud mot atomvapen är första steget på vägen till nedrustning även i fråga om andra vapen — enda vägen till en framtid i bestående fred och lycka för mänskligheten. Därtill stöder vi med våra namnunderskrifter denna

APPEL TILL VÄRLDENS FOLK

En internationell bevakning av denna begreppsgång att uttrycka sig i krig. De försöker på olika sätt acceptera det som ändå sker. Atomvapnets användning skulle leda till ett förtärligt krig. Vi förklarar, att en förbud mot slaget mot ett atomkrig, kommer att bidra till fred, förståelse och förståelse av alla folk. Vi önskar oss emell dess som förhindra atomkrig. Vi kräver, att förbud mot atomvapen i alla länder förstås och att i händelse av krig, atomvapen användas inte.

Uttalandet i Wien den 19 jan 1951.

Förna Er med oss i undertecknandet av denna appell!

Anders Androsen, med dr. Sven Andén, författare, Nils Eriksson, dr. Yngve Egersjö, konstnär, Otto Gårds, skiff, i Stockholm; Margareta Forssberg, Hans Dahlin, regissör, Lars Ekensson, fil. lic., Sven H. Johansson, Gunnar Hvidman, studietekniker, Gunnar Ingber, studietekniker, Gustaf Karlsson, skiff, i Högskolebyråns Samordning, Arvid Lundberg, författare, Nils Sjöström, skiff, i Jula Tarkenton, skiff, i Paris; Lars Vassius, överlärare, Karl Ventré, rg, författare, Halvar Werner, skiff, i Stockholm; Grevskapet i Stockholm; Maria Wane, författare i...

Svenska Fredskommittén
Box 681 - Stockholm 1

Den 18 december beslöt Atlantpaktsrådet att atomvapnen skall komma till användning om det blir krig. Det är ett fruktansvärt beslut: det innebär att ett nytt krig kan bli allas vår undergång! In- för detta obyggliga hot har Världsfredsrådet sänt ut sin appell med krav om att alla existerande atomvapen förstöres och all vidare tillverkning av sådana vapen omedelbart inställs. T. v. ser vi förstasidan på listan som vi går ut och samlar underskrifter på till stöd för detta krav. Förbud mot atomvapnen är ett första steg på vägen till allmän nedrustning och fred, som är allas vårt stora mål.

Den unga modern, så ljusst hennes leende är där hon med ögon och händer följer den lillas första tafatta försök med strumpstickarna. Kanske snuddar en tanke förbi: en gång skall min lilla dotter sticka varma och vackra plagg åt egna små flickor och pojkar... Men skall hon det?

För LIVETS skull

Från alla hörn av världen når oss vetenskapsmännens varningar: **Om inte mänskligheten besinnar sig har den ingen morgondag.** Det senaste inslaget i kören av varnande röster kommer från 2.000 amerikanska vetenskapsmän och tekniker, som kräver att FN skall tillsätta en särskild kommission för att

studera och fastställa de risker som är förbundna med atom- och vätebombexperimenten. I en skrivelse till sitt eget lands utrikesdepartement och dess chefsdelegat i FN säger de, att USA har inte råd med ytterligare ett intermezzo av samma slag som inträffade efter vätebombsprovet i Stilla havet

i mars i fjol då 23 japanska fiskare skadades av radioaktiv strålning. Fortsatta försök på den vägen kommer att leda till långvariga, menliga följder för människosläktet genom en allmän och världsomfattande ökning av radioaktiviteten i atmosfären, framhåller de.

Men vad kan då vi vanliga människor göra för att förhindra en katastrof?

Vi kan göra det som många hundratal miljoner lika vanliga och enkla människor som vi gör runtom i världen i dag: **Kräva att alla atomvapen i alla länder förstöres och att all tillverkning av atomvapen omedelbart stoppas!** I vårt land och i alla andra länder samlas det just nu namnunderskrifter för det kravet. Det är en gigantisk ansträngning som göres för att sätta stopp för atomvapnen. Låt oss ta vår del av ansvaret för denna väldiga kampanj i livets tjänst. Skriv under kravet på förbud mot atomvapnen! Tag listan och gå ut och samla namnunderskrifter!

Låt oss göra vår plikt. **För livets skull.**

Längst t. v. Ungdomar i Paris protesterar med stora plakat mot den västtyska återupprustningen. "KOM IHÄG" står det med stora bokstäver och bilderna framman ännu en gång det senaste krigets fjasor. Bredvid: Det finns väl inte en kvinna som inte av fullaste hjärta instämmer i denna holländska kvinnas krav: "Vrede" — "Fred". Bilden stammar från en stor fredsdemonstration mot den västtyska återupprustningen och atomvapnen.

”...ett innerligt tack för allt hängivet och osjälviskt arbete...”

Årsmöte. Verksamhetsberättelsen föredras. Lite förstrött lyssnar de församlade. Så kommer revisorerens berättelse. Publiken ser närmast ut att ha kopplat av öronen. Siffrorna svirrar i luften. Äntligen kommer ordförandens fråga: om mötet är villigt att bevilja den avgående styrelsen den ”fulla och tacksamma ansvarsfrihet” revisorerna förordat...

Varje svensk som tillhör en organisation — och vilken svensk gör inte det? — känner igen situationen. Verksamhets- och revisionsberättelser brukar läsas upp i så svindlande fart att ingen vanlig dödlig hinner orientera sig. I knappa koncentrat återges ett helt års verksamhet inom den berörda organisationen. Ibland är det kanske inte mycket mera än ett skal om just ingenting — men ibland finns där bakom de torra uppgifterna och siffrorna sjudande liv och verksamhet, stimulerande initiativ och hängivet oförtrutet arbete.

★

Just en sådan verksamhetsberättelse ligger framför oss. Slutorden i den lyder:

...och styrelsen framför här-

med ett innerligt tack för allt det hängivna och osjälviska arbete som under det gångna verksamhetsåret nedlagts av medlemmarna till gagn för SKV:s mål: Fred och framåtskridande...”

Denna verksamhetsberättelse föredrogs på Västra Sveriges SKV-distrikts årsmöte den 26—27 februari. När man går igenom den blir man klar över att det inte är överord när styrelsen tackar medlemmarna för hängivet och osjälviskt arbete. Att styrelsen själv varit föredömlig är uppenbart.

Det som lyser igenom de sammanträngda uppgifterna om verksamheten på olika områden är initiativförmåga och uppslagsrikedom och verklig arbetsglädje.

”Medlemsantalet var vid årets början 960 och vid dess slut 1.137” läser jag. En ökning på 177 — inte så överväldigande i och för sig, men just nu befinner sig distriktet uppe i en energisk medlemsvärning där man tar sikte på en ökning av medlemsantalet med minst 30 procent! Tre nya avdelningar bildades i fjol, står det vidare, och distriktet har nu 24 avdelningar.

Vad har de då sysslat med, dessa 24 SKV-avdelningar i Västra Sverige? Vilka initiativ har de tagit?

Allt finns det inte plats för här, men låt mig ge några exempel ur verksamhetsberättelsen.

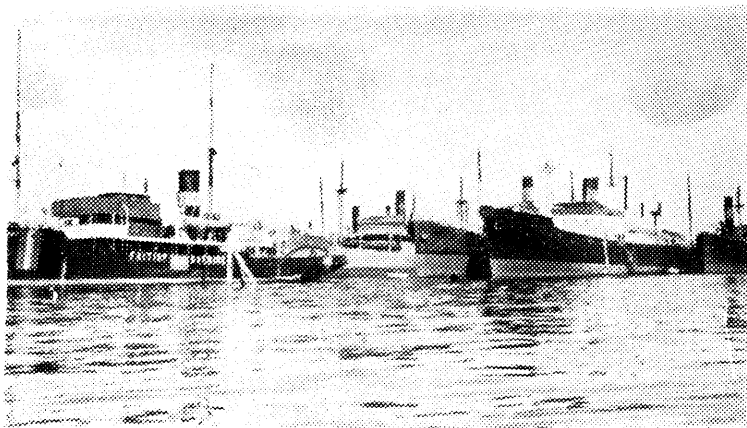
Mödrakommittéer mot serieeländet

Under rubriken ”Aktioner och lokala initiativ” plockar vi ut följande:

”I seriefrågan har en rad avdelningar genomfört opinionsmöten, dels i egen regi, dels i samverkan med andra organisationer. I Älvsborgsavdelningen genomfördes en petition rörelse bland mödrar, varvid man på ett begränsat område samlade 300 namnunderskrifter. Därefter uppvaktades överläraren i detta skoldistrikt, med resultat att ett opinionsmöte genomfördes i skolans regi. Andra avdelningar följde exemplet, valde mödrakommittéer som uppvaktade överlärarna. Följden har blivit att en rad opinionsmöten har genomförts av folkskolorna. I Vänersborg tog vår avdelning initiativ till ett möte mot serierna och de dåliga filmerna. Ungdomsrådet ställde sig som arrangör och inbjöd samtliga ideella och religiösa organisationer till samverkan. Mötet genomfördes och en barnfilmskommitté kom till stånd. Vår avdelning är representerad i denna”.

Vidare berättas det att avdelningarna i Göteborg tillställt KF:s förslag ett förslag om att utge en god barntidning för barn i olika åldrar, som motvikt mot serieeländet. I sitt svar meddelade förslaget att en sådan tidning, avsedd för mindre barn, utges fr. o. m. detta år. En sak som alla mammor till småbarn bör lägga på minnet! Fråga efter den i kioskerna!

Bland andra aktioner som nämnes är en i Majornas avdelning, där 738 namn insamlats i en petition för kravet om en kommunal tvättstuga. På Hisingen har SKV-avdelningarna gått i bräsch för att få till stånd s. k. badbarnsverksamhet under sommaren och upp-

”Det är en stad som heter Göteborg...” sjunger Karl Gerhard. Denna bild från hamnen får oss att tänka på västkustens salta böljor. Också i folket självt finns där något av saltan och de fria vindarna — ett gåpåarbete som är en god tillgång i arbetet för fred och framåtskridande.

nått samverkan i frågan med hyresgästföreningarna, egnahemsföreningarna och koop. kvinnogillet.

Aktioner för lekplatser, för skolmåltider åt alla skolbarn, för bättre skor genom skolans försorg till mindre bemedlade barn — det är ett litet prov på olika lokala initiativ.

På studiefrenten rapporteras kurser i föreningskunskap, talarkurs i anslutning till ABF, deltagande i av andra organisationer anordnade studiecirklar o. s. v.

Intressanta frågor till debatt på avdelningsmötena

En hel sida i verksamhetsberättelsen upptas av uppgifter över de olika ämnen som avdelningarna behandlat vid sina möten, som i regel har formen av inbjudningsmöten. I allmänhet är det SKV-medlemmar som står för inledningarna, men man har också haft många utomstående som inledare. Läkare har talat om övergångsålderns problem och om abortfrågan, barnpsykiater om problemet psykiskt defekta barn, barns aggressivitet och de farliga leksakerna. För att belysa frågan om barnen i trafiken har trafikkonstaplar engagerats, sjukhusföreståndare har talat om den nya sjukförsäkringslagen, biblioteksfolk om barnens fritidsläsning. Ja till och med teater har man diskuterat och som inledare haft ingen mindre än Karin Kavli. Om de mänskliga rättigheterna har en kyrkoherde hållit föredrag. — Ja, man har spämt över ett mycket stort och intressant register.

Av berättelsen framgår vidare att distriktet arbetar med permanenta eller tillfälliga kommittéer, exempelvis en kommitté som organiserar avdelningarnas studieverksamhet, kommittéer för filmmöten, fester o. s. v.

Arbetet för Vi Kvinnor

Under rubriken "Gåvor och anslag" finner man att flera avdelningar lämnat anslag till föreningen Länkarnas verksamhet, att ett ekonomiskt anslag getts till Västsvenska Fredskonferensen, att kr. 2.124:20 insamlats och överläm-

SVERIGE HJÄLPER

De av våra läsare som minns Elin Wagners "Dialogen fortsätter" vet hur Sveriges kvinnor en gång kämpade för små förlossningshem. Ni förstår också min glädje när jag kom till Indien och fann att här blir de små förlossningshemmens land. Det finns inte läkare och pengar nog för att förlösa 10 miljoner kvinnor på förlossningsavdelning-

På bengaliska säger man mödratempel och så står det med förgyllda bokstäver över ingången.

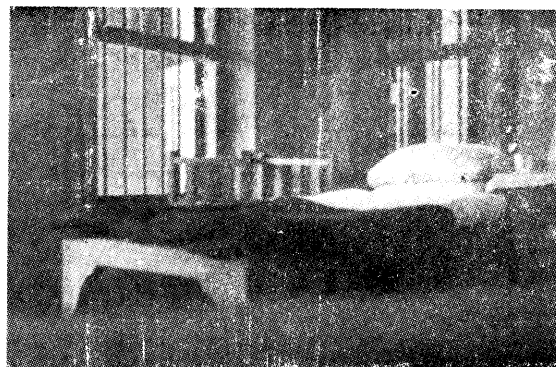
nats till Riksföreningen för Kräftsjukdomarnas bekämpande o. s. v.

Inte kan man väl heller i dessa spalter förbigå vad västsvenskanas årsberättelse säger under rubriken "Vår tidning"! 530 andelar à 10 kr. fick tidningen i fjol från V:a Sverige och den fasta tidningsupplagan ökade från 1.849 till 2.448, alltså med 600 ex. så när som på 1. Dessutom sålde man i fjol av vår- och julnumren en samlad extraupplaga av 2.500 ex. Och årsmötet beslutade att under detta år ytterligare väsentligt höja upplagan.

★

Är det inte en intressant verksamhetsberättelse så säg! Framför allt därför att den vittnar om initiativförmåga och en outröttlig arbetsvilja och entusiasm.

Tilläggs kan att årsmötet beslutade att alla krafter nu skall sättas in i arbetet med namnsamlingen för Wienappellen om förbud mot atomvapnen. Minst 10.000 namnunderskrifter skall vi samla in under de närmaste veckorna, säger SKV-kvinnorna i väst-Sverige.

Ett börn av det ena rummet. Lagg märke till barnsängen som är öppen åt modern till.

gar i städernas sjukhus. Och bostäder är så små och primitiva att det är svårt att ordna en förlossning hygieniskt där. Därför börjar små förlossningshem att växa upp här och där i indiska byar. Ibland är de statliga och då ej sällan en del av ett bysjukhus, ibland har enskilda organisationer bekostat dem. Utom barnmorskan finns det i regel en läkare på platsen och man ger inte bara förlossningsvård utan också förebyggande mödra- och spädbarnsvård.

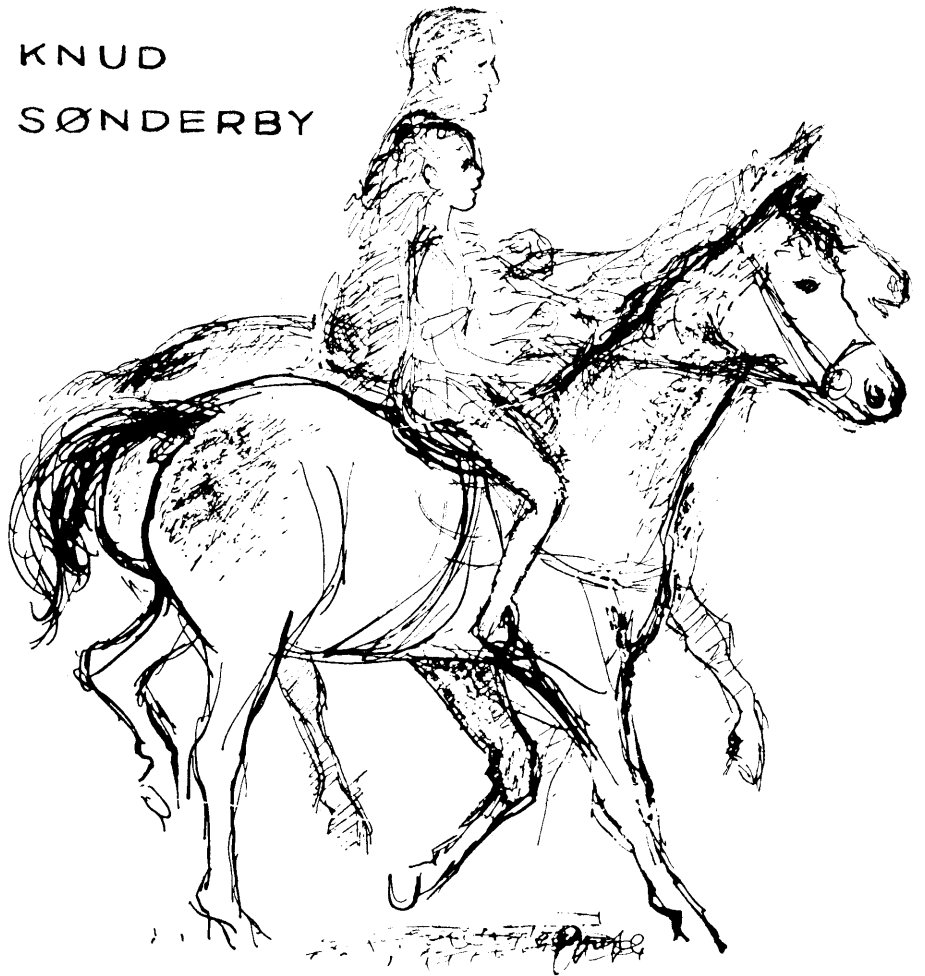
I början av oktober förra året besökte jag ett bycentrum i Västbengalen som ordnats av en vän till mig. Hon höll bland annat på att låta uppföra ett förlossningshem, mycket enkelt men bra med 8 sängar, möjlighet att skilja på normala och infekterade fall, förlossningsrum och en liten operationssal. Barnmorska och läkare fanns redan i verksamhet i byn. Hon hade byggt med hjälp av Gandhi-fondmedel. Men det fattades nu 5000 rupees (5500 kr) och hon var bekymrad. Jag lovade att skaffa dessa pengar när jag kom hem igen. Jag sade att svenska kvinnor tycker om att få hjälpa sina systrar ute i världen. "Så bra", sade min vän, "då skall jag låna pengar och bygga färdigt". Och mycket riktigt, när jag kom tillbaka i januari var huset under tak, ett rum inrett och man väntade sin första patient.

Under tiden hade det hänt att den stora insamlingen "Sverige hjälper" börjat. Jag har emellertid bett valutakontoret att få sända dessa pengar direkt, eftersom ändamålet är gott och det annars blir en mycket tidsödande procedur. Så jag ber er att sätta in pengar också på vårt postgirokonto. Skriv bara "SKV hjälper" eller skriv "Förlossningshemmet i Balarampur". Vi skall redovisa bidragen.

Andrea Andreen.

Det var i de dagar, då det plötsligt kom solsken och tung värme efter en månads blåst och kyla. Jag red en tur i Östjylland med en ung dam som var hemma på platsen. På öppen mark kunde vi mot söder se Skamlingsbanken. Hon pekade ut den för mig, den mellersta av tre nästan lika höga backar, och när man ansträngde sig kunde man skimta ställningen som en nål på stackens topp. Hon red med fantasi, vek av längs små ängsvägar, där hästarna kunde galoppera i de mjuka hjulspåren, forcerade ingången till skogarna genom hål i gärdsgårdarna, som hon kände till från tidigare turer. Hästarna skubbade grenarna åt sidan med huvudet för att komma fram och vi måste böja oss djupt ned mot de varma svettiga halsarna för att inte träffas av grenarna när de svängde tillbaka. Vi travade genom granplanteringar där det bruna gräset nådde hästarna till bringan och där tjärblommor stod på sina höga stänglar som röda ljus vid en trädgårdsfest, ned för backe och upp för backe gick det, i språng över små steniga bäckar nere i klyftorna, i mödosam klättring upp längs skräntorna, förutsatt att hon inte föredrog att sätta i galopp lodrätt i vädret, så hästarnas bakben spändes som i kramp. På ett ställe var det en bred

KNUD SØNDERBY

RIDTUR MED EN

klyfta med en bro över, men nej, bron var skröplig, det visste hon, man kunde riskera att en hov gick igenom och ett hästben blev brutet. Hon vek in mellan träden, satte i väg direkt mot klyftan, den stora svarta holsteinaren samlades och spändes ut under henne, ett rapp med piskan till avsked åt det Hinsidiga, och så flög den och landade med fram- och bakben och hela sin vikt i den nya världen, dånade in mellan de unga träden så det knakade i grenarna, slog mot himlen med bakbenen i luttar upphetsning, hade i sinnet att fortsätta galoppen till världens ände, men hon fick den att stå stilla, och så höll vi på var sin sida av klyftan och de väntade på mig.

Hittills hade jag varit mycket begestrad. Den här ridturen hade ju blivit tio gånger bättre därför att hon var med, därför att vi kunde prata med

varandra och ropa till varandra och därför att hon kände alla de goda vägnarna i terrängen. Annars kunde jag ha ridit rätt ut längs landsvägen och tillbaka igen. Men nu hade plötsligt min hänryckning dämpats ned. Om jag varit ensam hade jag aldrig mött den klyftan. Om det hade varit en man jag red med kunde jag ha sagt: Tack ska du ha, det skulle aldrig falla mig in att sätta liv och lem på spel för att forcera en två-tre meter bred avgrund. Men jag var inte ensam, och det var en ung flicka jag var samman med.

— Det var flott, sade jag erkänningsamt, som om jag bara hållit min häst tillbaka för att värdera hennes prestation. Så red jag tillbaka, lät hästen ta start som skulle jag hoppa från Lange-land till Tåsinge, använde både sporrar och piska, och medan hela mitt tidigare liv andtrutet passerade revy stor-

made jag fram mot klyftan. Hoppa vi eller hoppa vi inte? Kommer hästen med eller kommer jag ensam? Men den valde att följa med mig, den störtade fram som en tank, satte av som i en explosion, och kvistarna på den andra sidan piskade mig om öronen. Så hölj vi stilla och hon, för vars skull jag vågat lemmarna, lutade sig fram, klappade hästen på halsen och log.

Hon var tio år gammal. I travet sände den stora hästen henne så högt till väders att man kunde se den blå himlen mellan henne och sadeln. Men hon mådde utmärkt och landade säkert på hästryggen efter varje flygtur.

Vi kom ut mellan gröna ängar och gula sädesfält. Åh, säd! Åh, rovor! Åh, potatis! tänkte jag pliktskyldigast. Åh, mullens rika gåvor! Men den unga damen, som kände orten väl, bragte mig också i detta hänseende bort från den

för stadsborna lagda landsvägen. Det var Petersens havre. Den stod vacker. Till gengäld var rågen därborta inte så bra. Och varför var den inte det, sade jag. När rågen var mogen borde man inte kunna se spåren av såmaskinen, sade hon och såg förundrat på mig. Nej, det var klart. Och all den halm som det blev i år. På en av hennes fars åkrar nådde säden henne så högt över huvudet. Hon visade hur högt. Upp på loftet i ladan hade de en mård. Hur såg den ut? Den såg väl ut som de brukade se ut. Hade hon inte sett den då? Nää, hon hade aldrig sett den. En av hennes lärare i skolan var så dum. En gång hade hon gjort så och så och då hade han sagt det och det, men det kunde väl inte hon rå för, kunde hon? Nej, det var då klart. Usch, han var så dum, men det tyckte de också allsammans. Och han var så ful, och så såg han i alla fall så viktig ut.

Så satte hon av i galopp igen. Som den fulländade värdinnan hade hon en överraskelse åt mig. Hinder, resta på en smal skogsstig, och ett par av dem rätt höga. Jag vek händerna om tyglarna, slöt ögonen och följde efter henne. En gång låg jag på ryggen, och hästen, stor som en elefant, gick runt över mej med alla benen i närheten av

D A M

mitt ansikte. Jag kom upp på den igen utan att hon uppdagade olyckan.

— De hindren hade ni nog heller inte kunnat finna ensam? sade hon då vi åter förenades. Jag medgav det.

Så red vi i skritt igen, och nu var det plötsligt den blida stämningen av sorg och olyckor som hade fått tag i henne. Kunde jag se svansen på hennes häst, hur tunn den var? Någon hade en gång på betesmarken klippt alla håren av den, därför att hästhår hade blivit så dyrt. På morgonen stod hästen där och hade inget att vifta bort flugorna med och såg helt eländig ut, precis som om den visste hur ful den hade blivit. En annan gång hade den hästen inne i stallet råkat trampa ihjäl hennes kattunge, en alldeles vit en, och kattungens mor hade ätit upp några av hennes allra sötaste duvor. Och en annan häst hade råkat

trampa i taggtråd och fått varbildning i benet, och första gången den skulle skos och smeden rörde vid det benet, så satte den av fram i håset och körde huvudet rätt in i muren så den dog på fläcken. Men där kunde de också ha passerat upp bättre, hennes far och smeden och allihopa. Det skulle ha varit de själva som haft ett sjukt ben, då hade de nog sett upp...

Vi hade kommit ner till fjorden och red hästarna ut i vattenkanten. De sprutade med välbehag genom det låga vattnet och kyligheten steg upp emot oss.

Vi kan gott rida ända ut och summa med dem när vi har fått av sadlarna, sade hon begestrat.

Men det tyckte jag att kanske inte i alla fall.

— Jo, för det mer de så bra av.

Jag tog avstånd från tanken i alla fall. Jag kände att nu gällde det livet att vara ståndaktig. Men vad hjälpte det. När vi hade kommit i baddräkterna red vi ut. Vattnet steg hästarna till buken, till bringan, det var bara med besvär och kamp vi kunde få dem framåt. Plötsligt försvann botten under dem, i en glimt såg jag hennes ansikte vänt emot mig med en mimik som skulle uttrycka all vår sammansvurna njutning. Hästarna hade kastat sig omkring, de kämpade för att hålla de skrämde huvudena ovan vattnet och komma i land igen, i ett ögonblicks panik försökte de komma upp på varandra, för att få något att stå på. Hon log bara.

Efteråt enades vi om att ta det lugnare. För hästarnas skull. Stor fred från himlen och fjorden sänkte sig över mig då vi därefter red i skritt hemåt. Artigt började hon dryfta konst och litteratur. Hon tyckte bättre om biografier än teatrar. Det händer mera på bio. Jamen, till exempel Göingehövdingen, sade jag. Ja, det måste hon också medge. Sådant något som Göingehövdingen. Kanske tyckte hon i alla fall bäst om teatern. Det var bara det att på film ser man hur de kommer och går. Om t. ex. en har blivit överfallen eller om en flicka har gått vilse innan hon äntligen hittar hem igen, så ser man det på film, men på teatern står de bara och skriker om det och berättar att det har hänt. Men när det äntligen sker något på teatern, ja, då tyckte hon också att det liksom skedde bättre.

Hon hade släppt tyglarna och lutade sig med ena armbågen mot hästens

Av Uno Kailas

Barnets vagga — störst bland alla riken: slumrar där en liten evighet.

Full av hemlighet är barnets vagga; det som däri vaggas är vår framtid, och där vänta, lindade i blöjor, alla krafter, händelser som stunda, allan oskuld liksom alla synder, allt det mystiska i mänskolivet.

Starkt är barnet, stark är barnahanden. En gång skall den väga oss och döma. Ovarsamt den barnahanden leker, med vårt namn den leker glömskeleken.

hals medan hon pratade förnuftigt. Det var som om hon bodde på den hästen.

— Så tycker jag också om långsam manssång, sade hon. Det får man så goda tankar av. Hon log generat och rätade upp sig. Jag nickade allvarligt och blinkade inte ens. Vi närmade oss alldeles heliga områden nu. Jag hade vunnit hennes förtroende. Också de moraliska svårigheter som de vuxna vållade henne berättade hon om. De var ofta så konstiga. När det kom främmande så kunde de säga, nej se, det var då roligt! Vad det var trevligt! Det var verkligen rart av er! Och så, när de hade gått, så säger de: usch, vad de är tråkiga, det är mer än man står ut med.

Hon vände sin uppnäsa mot mig. Det låg kval i hennes ögon.

— Det är konstigt, inte sant? Då kan de väl låta bli att säga så. Och de andra tycker kanske också, att de är tråkiga...

Hon red i förväg uppför en stig som jag heller aldrig själv skulle ha hittat, och när vi hade kommit upp stannade vi på en plätt med den underbaraste utsikt över fjorden och Bält. Hon såg stolt ut och förväntansfull på mina vägnar. Ridturens höjdpunkt.

— Ni ville väl mycket hellre ha ridit med en annan? sade hon.

— Med en annan?

— Ja, med en av de vuxna, sade hon utan att se på mig.

— Nej, det må du tro att jag inte ville. Jag ville verkligen helst rida med dig.

— Åh, det är inte sant. Det vet jag då mycket väl, sade hon belåtet.

Kvinnornas Världskongress i Köpenhamn blev en milstolpe för Indiens kvinnorörelse, skrev vårt förbunds ordförande, dr Andrea Andreen, i en artikel från Indien som publicerades i vår tidnings första nummer för i år.

Den karaktäristiken av Köpenhamnskongressens betydelse — som en milstolpe för kvinnorörelsens utveckling — har giltighet inte bara för Indien men för stora delar av världen. Och alldeles särskilt för länderna i Asien och Afrika. Därom gav rapporterna vid KDV:s femte rådsmöte överväldigande och ofta mycket gripande vittnesbörd.

Rådsmotet, som ägde rum i Genève den 9—13 februari, hade två punkter på sin dagordning. 1) Kvinnorörelsens utveckling sedan Kvinnornas Världskongress, våra uppgifter i kampen för fred och vänskap mellan folken och för kvinnornas och barnens rättigheter samt 2) förberedelserna för Mödrarnas

Från presidiet: Madame Cotton leder förhandlingarna. På hennes högra sida Nelly Betten, ordförande i det schweiziska kvinnoförbundet, på andra sidan Ramsoné Kuti, Nigeria och Maria Maddalena Rossi, Italien.

KDV:s 5:e rådsmöte:

Till försvar för barnens liv

Världskongress. I sin rapport till den första punkten gav KDV:s nya generalsekreterare, Angiola Minella, en utförlig redogörelse för den demokratiska kvinnorörelsens snabba till-

växt under de 20 månader som förflutit sedan kongressen i Köpenhamn och fastslog att denna kongress framför allt fördjupade medvetandet om den egna kraften hos kvinnorörelsen, dess väldiga utvecklingsmöjligheter. Det har kommit till uttryck i ökat samarbete mellan olika kvinnoorganisationer och i betydelsefulla aktioner för freden och kvinnornas och barnens intressen. Och inte minst i den rapidartade utveckling kvinnorörelsen fått i de koloniala och halvkoloniala länderna.

Efter kongressen i Köpenhamn, då deklARATIONEN om kvinnornas rättigheter antogs, genomfördes en bred kampanj för popularisering av kongressens beslut och dokument, som översattes till talrika språk och offentliggjordes i 54 länder. Enbart i Japan organiserades över 200 möten där delegater rapporterade från kongressen. I en rad länder har sedan dess nationella konferenser eller kongresser genomförts

kring frågan om kvinnornas och barnens rättigheter. I många fall har förberedelserna till dessa konferenser skett i intimt samarbete mellan olika kvinnoorganisationer, fackföreningar och enskilda personligheter. Så organiserades exempelvis i Japan en bred kvinnokongress som inkallades av det japanska kvinnoförbundet i samarbete med den centrala ledningen för fackföreningsrörelsen och som omfattade 1.580 delegerade från olika delar av landet. I Tyskland har en alltysk kvinnokongress genomförts med mer än 4.000 deltagare tillhörande olika partier och samhällsskikt. I det kvinnoråd till fredens försvar och mot Västtysklands återupprustning som kongressen valde sitta framträdande kvinnor från hela Tyskland.

Det starkaste intrycket av Köpenhamnskongressens betydelse för kvinnorörelsen fick man dock genom de enskilda delegaternas rapporter. När man hörde dem satt man nästan och skändes vid tanken på hur oändligt svåra de betingelser är under vilka de arbetar jämfört med våra — men vil-

Representanten för Kameruns kvinnor, som i augusti höll sin första kvinnokongress.

ket mod, vilken framåtanda och hoppfullhet gav de inte uttryck för! För dem är KDV den fasta klippan, deras klagomur och deras hopp. Vi europeiska kvinnor kan knappast göra oss en föreställning om vad KDV betyder för dem..

Den lilla mörkhyade kvinnan från Kamerun i Västafrika (ni ser henne på bilden här bredvid) berättade att i fjol firade Kameruns kvinnor för första gången den internationella kvinnodagen och i augusti samma år genomförde deras demokratiska kvinnoförbund sin första kongress. Utsatta för ständiga polisförföljelser från den franska kolonialförvaltningens sida, tvingade att arbeta illegalt, för dessa tappra kvinnor sin kamp och sitt väldiga upplysningsarbete vidare. Ty KDV har sagt dem: vi står på er sida, vi kämpar samman med er för era barns rätt till livet och lyckan, för edra kvinnors rättigheter, för ert folks rätt att självt forma sitt öde. — Hon är höggravid, den lilla kvinnan från Kamerun, och mycket stolt. De mörka ögonen lyser av intelligens och värme, de smala välformade händerna rör sej som snabba fåglar då hon talar. Hon berättar en episod: hon och en liten grupp andra kvinnor har begärt företräde hos den vite polismästaren, det är en begäran de har att framställa. "Vi fick inte sitta på stolarna", säger hon, "jag fick stå och vänta i två timmar, fast jag var i sjunde månaden". Det fanns inget kuvat i hennes ögon och röst då hon sade det, bara ett stolt förakt för män som behandlar kvinnor så. Deras begäran avslogs och för att ytterligare bestyrka hur "orimlig"

den var förklarade representanten för den vita rasen att "sådana som ni är inte människor, ni står inte på högre nivå än apor..." Vi som lyssnade till hennes ord fick tårar i ögonen av vrede.

En annan episod berättade en kvinna från Nigeria (ni ser henne bredvid mme Cotton på bilden härövan, hon är en av vicepresidenterna i KDV). Som en av de ledande kvinnorna i sitt land är hon särskilt utsatt för den vita herremaktens förföljelser. Hon berättade att hon fått ett brev från skattemyndigheterna med påståendet att hon inbetalat sin skatt för sent och nu var pliktig att betala fem pund i böter. Vegrade hon detta skulle det bli en månads fängelse i stället. Hon svarade att hon inte ägde fem pund och alltså måste välja fängelsemånaden. Polis kom och hämtade henne men på vägen anslöt sej allt fler och fler kvinnor till den lilla processionen och när man kom fram till fängelset var de en stor skara, som enhälligt förklarade att skulle hon i fängelse så skulle de andra också med, en för alla och alla för en. Fängelset höll på att stormas av de uppretade kvinnorna och resultatet blev att polisen vädjade till dem att gå och ta "bötesfängen" med sig. Så visar enkla kvinnor, som oftast inte ens kan läsa eller skriva, att de lärt sig sammanhållningens och solidaritetens bud.

★

Det var madame Eugenie Cotton som höll inledningsanförandet om Mödrarnas Världskongress till barnens försvar, som skall äga rum i sommar under första hälften av juli. Hon er-

Angiola Minella, KDV:s nya generalsekreterare arger sin rapport. Marie-Claude Vaillant-Couturier, vår tidigare generalsekreterare, valdes under stormande bifall till vicepresident i världsförbundet.

inrade om de många instämmanden och lyckönskningar för kongressen som KDV fått mottaga från kvinnor och kvinnoorganisationer i skilda delar av världen sedan beslutet om kongressen blivit bekantgjort. Varför har kvinnorna svarat så beredvilligt?

"Därför, sade hon, "att ingenting går dem djupare till sinnet än den fara som hotar deras barns liv och lycka. Moderskärleken är den högsta lyckas källa och det finns knappast någon kvinna som kan stå kall inför den känslan. Alla mödrar känner detsamma som Victor Hugo låter tala genom en ung mors mun:

"Och om Gud också skulle skänka mig den skönaste stjärna, barnet som du har gett mig, är mig dyrbarare".

Madame Cotton erinrade om hur mödrar lider när deras barn inte har mat och kläder, hur de änglas för dem när de är sjuka och hon talade om den oändliga sorg som det andra världskriget frambesvor, då mer än 30 miljoner människoliv gick till spillo och mödrar sörjde mer än förståndet kan fatta. Såren är ännu inte läkta — mödrarna har inte glömt. Och det är därför de svarar på appellen om Mödrarnas Världskongress med instämmanden och tacksamhet.

(Forts. å sid. 20).

Två kinesiska delegater samm. m med en belgisk kvinna.

Om här åtminstone funnes en lekskola!

Fru Larsson har fyra barn, maken har en någorlunda hygglig inkomst — och ändå går fru Larsson bort och städar både morgnar och kvällar. Tydligt ett offer för den vilda jakten efter högre och högre levnadsstandard. Hon bör väl ha nog att göra hemma med fyra barn, av vilka den äldsta är fjorton och den yngsta tre och ett halvt! På fru Larssons måtte väl biskopsordet om avgudadyrkeriet av den höga levnadsstandardens vara som myntat?

Själv är hon av en annan mening. — Om jag inte arbetade, säger hon skulle varken jag eller min man ha något snyggt att sätta på oss. Och eftersom hon är en fru med reda i sina affärer lägger hon fram siffrorna. Där är först och främst avskriften av årets deklaration: herr Larsson tjänade 12.300 kr. i fjol och av det gick 2.600 till skatt. På inkomstsidan kommer dessutom barnbidragen för de fyra matfriskaste i familjen: 1.160 kr. Mannens inkomst plus barnbidragen gav alltså tillsammans 13.460 kr. Borde inte det räcka för en familj på sex personer . . .

— Det gör det inte, säger fru Larsson och plockar fram flera siffror. — Först är det skatten, den tar 2.600 kr. Så tar villan sin dryga del — 3.200 kr. Det är ränta och amorteringar, fastighetsskatt, vatten, bränsle och lyse samt brandförsäkring.

Så kommer utgifterna för mat.

Fru Larsson visar på slutsumman för de i januari sammanräknade konsumkvittona: 5.330 kr. — Jag köper all mat i Konsum med undantag för fisk. På det här matkontot kommer också utgifterna för tvål, tandkräm, rengöringsmedel och liknande.

Till de fasta utgifterna hör livförsäkringarna som drar 280 kr.

— Det är barnens försäkringar, säger hon. När den första kom tog vi en livförsäkring för henne och sen har man ju tyckt att det bör de andra också ha, även om det

Även om städerskan ibland kan klara rengöringen med långborste, så måste hon då och då ner på knä. I lokaler där allmänheten har tillträde skall det kraftiga armarna till för att få rent, säger fru Larsson.

ibland har varit svårt att komma ut med slantarna.

Slutligen har vi kontot kläder. Fru Larsson syr själv åt barnen, men summan slutar i alla fall på 1.200 kr. för i fjol. Det är skor och underkläder till barnen, tyger till kappor och klänningar, strumpor, garn till koftor, pullovers och vantar. Och så arbetskläder till mannen: 2 overalls, 2 arbets skjortor och skor. Samt skohalvsulnningar.

Två av barnen får sommarvistelse genom skolans försorg, men helt gratis är det inte — 160 kr. kostade det i fjol för de båda.

Så kan sammanräkningen börja. Fjolårets inkomster — makens lön och barnbidragen — belöpte sig till 13.460 kr. De väl verifierade utgifterna stannade på 12.770. Inte så illa. Ett överskott alltså på 690 kronor!

— Överskott? Vi lever väl inte på en isolerad ö heller! Också jag och min man behöver kläder på kroppen utom precis det vi står och går i på arbetet. Resorna till

och från arbetet måste betalas, fackföreningsavgiften likaså och avgiften till andra föreningar vi tillhör. Min man röker, det kostar också pengar. Läser gör vi båda två och de två äldsta barnen likaså, dagstidningar och en bok då och då är ett behov i vår familj. Räkna efter vad bara en sådan sak som hårvården går till på ett år! Någon gång vill vi ju också gå på en teater eller biograf, då måste vi resa in till Stockholm. Det är så många småutgifter som slukar pengar och många utgifter som förresten inte alls är små kommer liksom utanför. Tänk bara på vad tandvård kostar!

— Men det måste ju bli väldigt tröttsamt för både dej och familjen med dessa evinnerliga morgon- och kvällsstädningar, säger vi.

— Naturligtvis, men jag måste inrätta det så att jag kan göra undan en del innan barnen ska upp på morgonen och resten på kvällen när min make är hemma eller stora tösen kan se till de mindre. Därför har jag valt den här formen för

förvärvsarbete. Om vi hade en lekskola här ute, där de två minsta kunde vara låt oss säga tre timmar om dagen, så skulle jag försöka få tag i en städning i familj på förmiddagen, för att på det sättet ha kvällarna fria. Men det finns varken lekskola eller daghem här ute.

— Och det är inga utgifter du menar att ni skulle kunna inskränka på, så du slapp gå bort och arbeta morgnar och kvällar.

— Vilka skulle det vara? Ordentlig mat måste vi ha och i en familj på sex personer tar maten en dryg del av inkomsterna, så dyr som den är nu. Hyran, om vi ska kalla det så, är ju hög, men det är inget att göra åt det. Vi bodde uruselt förut, trångt och omodernt och jag fick bära upp allt vatten från gården. Någon tvättstuga fanns inte. När så den minsta var på väg gick det inte längre, vi var tvungna att bita i det sura äpplet och bygga själva eftersom inga lägenheter fanns att få. Det skulle förresten inte bli billigare att hyra på öppna marknaden om det fanns bostäder. Nu kostar ju en tvårummare härute 2.400 kr. och vi behöver tre rum. Att kalla det för knäfall för högre levnadsstandard tycker jag är cyniskt. Det är inte för mitt nöjes skull jag städar fabrikskontor morgnar och kvällar — det är för att vi annars inte skulle få inkomster och utgifter att gå ihop. Men nog skulle det vara underbart om här åtminstone funnes en lekskola där de båda minsta kunde vara några timmar om förmiddagen. Då skulle jag slippa kvällsstädningen . . .

BRITTA.

Ty sol skall stråla

*

Jorden svävade i tomhet

På djupet endast dunkel var

Och solen tändes — vände mörkret

Ljuset blev, och dag och natt

Så är sägen, så förtäljes

Att vår värld blev till.

Livets ursprung i havets fann

smektes utav solens öga.

Av intet vävdes livets vävnad

och liv blev till i havets kved.

Solvarv lades till solvarv, år till år

Och tusen gånger tusen somrar skred.

Havets barn steg ur dess skum

fäste fann på urtids stränder.

Närde sig i djungelns djup

och växte till giganter i paradisk trakt

slogs ned av köld och is och dog,

stod upp i annan skepnad, annan makt.

Naturens blinda lag om livets väg

mot undergång och död — mot fortsatt

liv

av annan form och annan vikt

en lag om slump, miljö och arv,

om långsamt skeende och våldsam kraft

vårt släkte frigjorde från tvångets

band.

Vårt släkte tände elden, gjorde verktyg

och verktygen fick eget liv och gav igen

Gav åt sin skapare förnuft, förstånd

och tanke — och tankarna gav nya

världar hit.

Vår fruktan vek för vetenskapens ljus,

och mörkrets spöken drevs i dagen ut.

Vår art blev härskare på detta klot,
i kraft av sitt förstånd, sin vishet.

De största djup hon pejlat, varje höjd
hon mätt,

mot varje skrymsle riktar forskare sitt
vett.

En väldig byggnad hennes ande byggt,
mot nya världar hennes tanke flytt.

Det inre av materien hon blottat
och nya krafter väckt till liv.

Handen griper efter nya redskap,
verktyg med demonens själ.

Det förnuft som en gång föddes
kan förintas av dess träl.

Men tusen män och tusen kvinnor
och tusen barn i varje land,

skall stiga upp och hejda hotet
och vrida hatet ur deras händer
som inte vet att världen vändas
och fruktar dårarnas oförnuft.

Ty sol skall stråla och vindar vänslas
och vi skall leva. Och våra barn
skall inte ängslas för töcknig framtid.

Ej fruktans tåga skall sänka modet.

Nej, hjärtats värme och tankens

lyskraft

skall värdigt vakta vårt släktes led.

Vi känna kanske ej vårt mål.

Vi veta kanske ej vår strävans inre
mening.

Vi vet att lyckan inte är ett mål
än snarare ett sätt att nå den.

Måhända är vår uppgifts enkla sanning

ATT MÄNNISKAN ÄR MÅLET

VI SKALL NÅ !

(Prolog, framförd vid
Västra Sveriges SKV-distrikts
årsmöte den 27 febr. 1955).

En förbrytelse mot barnen

(Forts. från föreg. nummer)

Men det finns, och det måste betonas, undantag. Till dem hör den kände psykiatern dr. Fredric Wertham, som utförligt har skrivit om verkningarna av de s. k. Comics och andra ting som angivligen skall tjäna till barnens förströelse. I sin senaste bok "Seduction of the Innocent" ("Förförelse av de oskyldiga") säger dr. Wertham: "Grunddraget i alla dessa förströelsealster är i dag våld, brutalitet, sadism, blodtörst, förakt för människoliv och ett ständigt sökande efter nya offer av undermänniskor som kriminella och medlemmar av andra raser och nationer... Och överallt är brutaliteten förhärskande..."

Hur starkt inflytandet av dessa Comics, som förhärskar mord och våld, är på de amerikanska barnen kan man bara mäta om man gör sig ett begrepp om upplagornas

storlek. Under mina föredrag om detta tema frågar jag då och då mina åhörare om det ungefärliga antalet Comics som årligen utges i Förenta Staterna. Några gissade på 10 miljoner, andra 25 till 50 miljoner, och en dristade sig till och med att uppskatta antalet till 100 miljoner om året. Men sanningen är att i USA sprides 100 miljoner Comics i månaden. Undersökningar visar att 90 procent av alla amerikanska barn är ständiga läsare av Comics och att varje barn genomsnittligen läser 20—25 Comics i månaden. Några typiska titlar på dessa Comics är: "Ohyggliga äventyr", "Världsberömda förbrytare", "Hemlighetsfulla förbrytare", "Berömda gangsters", "Män i krig", "Atomkrig", "Mordiska gangsters", "Fasansfulla skräckskildringar", "Krigsäventyr", "Operation Killer", "Skakande kriminalberättelser", "Leva för att dö". Alla dessa Comics är en fruktansvärd samling av mord och dråp, sexuell urartning och sadism, ohyggliga och avskyvärda äventyr. De är alla anpassade till det kalla krigets fordringar, ty de gör miljoner och åter miljoner unga amerikanare förtrogna med begreppen våld, barbari och mord,

Avskyvärt lika är också televisionsprogrammen för de amerikanska barnen. Uppskattningsvis ser mer än 20 miljoner barn i Förenta Staterna regelbundet dessa televisionsprogram. Man kan göra sig en föreställning om arten av dessa sändningar om man närmare granskar resultaten av en undersökning beträffande en veckas televisionsprogram för barn i Los Angeles: på denna korta tid visades nära 1.000 brott i televisionen.

Angående verkningarna av sådana program fastställde nyligen en grupp uppfostrare: "I samma omfattning som visningen av mord tilltar i antal och nästan gränisar till vansinne, super åskådaren i sig dessa förvridna bilder, och det är svårt för en halv vuxen, som i televisionsprogrammen dagligen ser mord och utstuckna ögon... att bli upprörd över ett krigsbrutalitet och protestera emot det."

Radioprogrammen och filmerna överöser den unge amerikanaren med liknande "förströelser" och visar samma teman...

Man kan heller inte påstå att skolorna gör mycket för att motverka dessa dåliga inflytanden. Skolorna blir mer och mer till "den nationella politikens instrument" — som Eisenhower karaktäriserade skolan och

dess väsentliga fostrande uppgift. På utförliga direktiv från myndigheterna hamrar skolan i barnen det kalla krigets grundregler. Dagligen lär barnen att Sovjetunionen, Kina och de östeuropeiska länderna är Förenta Staternas dödsfiender, att deras fosterland allvarligt hotas genom en av Moskva ledd djävulsk "femte-kolonn-sammansvärjning" och att de regelbundet måste öva sig, söka täckning under sina skolbänkar, därför att krig kan utbryta och bomber falla vilken timma som helst dag eller natt. Samtidigt lär man barnen att det inte finns något skönare och ädlare mål än en uniform och vapen...

Det är alltså inte förvånansvärt att ständigt fler barn, som växer upp under inflytandet av dylika "förströelser" och i en så dyster atmosfär av förtryck som i dag viljar över landet, blir ungdomsförbrytare. Men den stegrade kriminaliteten är, väl att märka, bara en av det kalla krigets många ödesdigra verkningar på våra barn. När man i dag talar om exempellösa förbrytelser i Förenta Staterna skall man därvid inte tänka på barnens förbrytelser utan på de förbrytelser som begås mot våra barn av företrädarna för det kalla krigets politik.

Det finns hos oss många människor som vill sätta stopp för förbrytelserna mot barnen. Dessa krafter betjänar sig av de mest olika former i sitt arbete. Föräldrar, präster, sociologer, specialister i barnfrågor och uppfostrare kämpar oavslutligt för förbud mot dessa comics som förhärskar brott och våld. De kämpar för att få bort brutaliteten och våldet ur television-, radio- och filmprogrammen. Kyrkliga institutioner, mödrakommittéer, fackföreningar och lärarorganisationer bemödar sig att få slut på provalarmen i skolorna och vakar över att barnen fostras till kamp för freden och inte till krigsförberedelser. I alla delar av landet, bland alla skikt av befolkningen kämpar ständigt fler män, kvinnor och ungdomar dag och natt för att få slut på det kalla kriget och för att den dödliga atmosfär av åsiktskontroll, förtryck och fruktan som nu härskar skall luftas ut.

I verkligheten kan de amerikanska barnens mest trängande problem lösas bara genom att det blir slut på det kalla kriget.

Vi alla, som längtar så hett efter freden och kämpar för den, vi alla, som älskar barnen måste ständigt i våra hjärtan och hjärnor hålla levande de ord som för drygt två år sedan uttalades på Internationella konferensen för barnens skydd i Wien: "Fredens och barnens lycka är oskiljbara".

SLUT

En trofast medhjälpare har lämnat oss.

Ida Persson i Hällekis finns inte mer. Ännu i slutet av februari sände hon, punktligt som alltid, redovisning för nr 2 av Vi Kvinnor. Och så plötsligt kom budet att hon slutat sina dagar. Meddelandet grep oss djupt.

Alltsedan vår tidnings första nummer strävade hon tappert att få den spridd bland kvinnorna på sin ort. Av varje nummer sålde hon ensam 65 ex. Fast hon var invalid. En av hennes vänner skriver till oss:

När Ida Persson fördes till den sista vilan hade ortsborna talrikt mött upp för att hedra henne en sista gång. I hela sitt liv har hon varit en trofast kämpe för fred och socialt framåtskridande. Trots att hon var invalid sedan barndomen har hon aldrig gett tappt, hon har hoppat omkring på sina kryckor och sålt vår tidning ur hus i hus för att hjälpa till i kampen för fred och social rättvisa. De sista gångerna fick hon krypa upp för trapporna med sina tidningar, men hon gav inte upp förrän döden kom. Ida var varmhjärtad i gärning — fast hon själv hade det mycket knappt offrade hon beredvilligt för vår sak. Vi, hennes vänner tackar ödmjukt denna ädla kämpe för fredens och rättvisans sak.

I det tacket kan vi alla förena oss. Ida Persson var ett föredöme för oss alla, hon var en av de människor om vilka man utan överord kan säga att de är jordens salt.

Ett äktenskap i dödvatten

Det fumlade i dörrlåset — Algot var hemma. Hon såg förskräckt upp från boken och kastade en blick på klockan. En kvart i sex! Algot var en kvart försenad och hon hade inte märkt det. Hon hade suttit och läst i ett häfte som hon köpt, hela femtio öre hade hon offrat, bara för en rubriks skull. "Har ert äktenskap råkat i dödvatten?" stod det utanpå den tidskrift en ung man läste i bussen. Just det, tänkte hon, dödvatten... Det var vad hennes och Algots äktenskap råkat i... Och så hade hon tagit en halv krona ur hushållspengarna och nu satt hon här och läste, så att hon glömt att reta sig på att Algot kom för sent till middan...

A, herregud, potatisen! Nu hade den kokat för länge! Och Algot som inte kunde tåla när det var något fel med maten! Hon slängde häftet och rusade ut i köket. Ett misstänkt fräsande ljud hördes från potatiskastrullen. Hon släckte lågan, lyfte på locket — det var i sista minuten. För mycket kokad var den förstas, men hade hon bara dröjt en minut till, så hade den också blivit vidbränd...

Algot hade inte hälsat, det gjorde han aldrig. Han hade gått direkt in i badrummet och där strilade nu den iskalla duschen. Hon hade tid att lägga upp potatisen, värma upp den stekta korven i pannan, slå senapssåsen över grönsalladen. Den bastanta blåbärskrämen stod redan på bordet, med mycket potatismjöl i — som svärmor brukade ha det. Så tyckte Algot om blåbärskrämen.

Hon satte fram maten på bordet i samma ögonblick som Algot trädde ut ur rummet, ren och frisk, med ny skjorta och hemmakostymen. Han for med handen över det blanka fuktiga håret och satte sig till bords. Ännu hade han inte hälsat på henne. — Vad får vi i dag? sade han och tittade på fatet. — Korv? Korv igen! Kunde du inte göra köttbullar nån gång...

— Vad är det för fel på korven? sade hon ironiskt och satte sig mitt emot honom.

— Vad du låter mopsig, sade han och lade för sig. Nu tog han potatisen. Hon satt spänd och väntade vad han skulle säga. "Enda sättet att avvärja det smågnat som förr kunde förstöra

hela dagen är en absolut men solig tystnad från er sida", stod det i artikeln hon nyss läst. Hon skulle alltså pröva på att vara absolut soligt tyst.

Men Algot hade inte läst om solig tystnad. Han stack gaffeln i två potatisar och utbrast mulet för att inte säga regnigt: — Dem är ju blöta... Nu har du låtit dem koka för länge igen...

Inte ens för utsikten till livstids straffarbete hade hon kunnat tiga. —

NOVELL

av

Gunhild Tegen

Igen! sade hon gällt. Igen!!! Brukar jag koka potatisen för mycket? Du jämrar dig ju alltid att den är för litet kokt, även då andra människor tycker den är lagom!

Nu teg Algot, ty han märkte på tonen att det var hans enda sät att få äta i fred. Både den stekta korven och de blöta potatisarna slank ner, han tog en ny portion, även den gick åt. Så råkade han titta över bordet — Varför äter du inte? frågade han och stirrade på ett blekt, upprört ansikte mitt emot sitt. — Vad är det med dig? Är du sjuk?

— Nej sade hon och knep ihop läpparna. Tyst skall jag vara, tänkte hon, även om jag inte kan vara solig.

Nu var han färdig med första rätten. Hon steg upp och tog bort hans tallrik, satte en annan framför honom och flyttade krämen i hans närhet. Så gick hon ut i köket med disken. Där blev hon stående ett ögonblick, underligt uppskakad.

— Har du ingen mjölk? ljud röstens därinifrån. — Vad är det åt dig idag?

Hon tog mjölkringaren ur skåpet och bar in den. — Varsågod, sade hon, men det lät ungefär som: — Du borde skämmas!

Han tycktes märka det, han tog för sig av den bastanta krämen och slog tallriken full med mjölk. Så åt han begärligt med glatt sörplande ljud.

Hon satte sig på sin plats, tog för sig av krämen och åt dödstyst. "Är ni taktfull när ni kritiserar er man?" stod det där i artikeln. Ja, hon hade varit så taktfull att hennes kritik inte gjort den allra minsta verkan. Han hade ingen aning om hur han väsnades när han åt. Och lika litet visste han om hennes fina sätt att förtära efterrätten. Så inte hade hon förstört sin mans självkänsla genom att såra hans fåfänga. Det var det värsta en hustru kunde göra, stod det. Sådant fick hon ångra! Ty självuppskattning är av största vikt för en mans framgång, och därmed för hans hustru! stod det. Det var väl på grund av sin självuppskattning Algot blivit förman och verkmästare, kan tänka.

Nu var Algot färdig, mätt och belåten. Han reste sig och sträckte på sig, sade inte tack för maten, det gjorde han aldrig. Så satte han sig i den enda djupa fåtöljen och tog fram sin tidning.

Hon steg också upp, samlade ihop tallrikarna och gick ut i köket för att diska. Det var ett riktigt kök med dörr, och hon kunde ha stängt dörren om hon velat, men gjorde det inte. Han kunde gärna få höra hur hon slamrade med tallrikarna och pannorna. Han tyckte aldrig att hon hade något att göra, bara för att hon hade halvtidstjänst på laboratoriet. Fyra timmar bara, tyckte han. Men hon hade också hemmet, som hon höll så putsat. Och inköpen, och matlagningen, hur enkel den än var. Och så diskningen... I Amerika brukade männen hjälpa till att torka disk, hade hon läst i en tidning. De brukade hjälpa till med allt möjligt för att få vara tillsammans med sin fru... Men Algot brydde sig inte om att vara tillsammans med sin fru. Han hade det så trevligt med sin tidning...

"Det är ofta svårt att lägga band på sin irritation över småsaker", stod det i artikeln, som ännu malde i hennes huvud. "Men det lönar mödan att försöka..."

Gör det? tänkte hon. Inte för Algot?

Han märker ingenting. Om hon vore en häst eller maskin, skulle han fråga mer efter hennes tillstånd. Men nu var hon hans kvinna — och hon kunde sköta sig själv, behövde varken ryktas eller smörjas... Trodde han!

Men karlen skulle smörjas! Stod det inte där i den älskliga artikeln att en hustru skulle smicka sin man för att smörja maskineriet? Hon skulle göra allt — hon skulle hålla upp mungiporna och låtsas förtjust när han kom och förtjust när han gick, då skulle allt bli så bra... Men hon? Behövde inte hon smörjas med lite vänlighet ibland? Ja, varför inte lite smicker? — Vad du ser söt ut i dag, till exempel? Eller: — Vad krämen är god, precis som mamma gjorde den!

Isch, sån strunt. Han behövde inte säga ett ord, vare sig smicker eller vänlighet, bara han kom ut och tog henne i famn och kysste henne så att hon kände att han tyckte om henne — som förr!

— Du, Lydia! ropade han från djupet av sin fåtölj. — Har du lust att gå på bio i kväll?

Hon stannade med en tallrik i handduken. Det var han som frågade! Annars brukade det alltid vara hon som tiggde honom att följa med och se en film.

— Jaa, sade hon svagt. — Det vore roligt...

Han prasslade med tidningen och sökte efter bioannonserna. — Se här! sade han. — Vilken vill du gå på. Du förstår dig bättre på film än jag...

Hon stödde båda händerna mot stolens ryggstöd och kände sig matt. Vad var det åt honom?

Då fick hon syn på häftet som hon nyss läst. Det låg öppet upp och ned, som han brukade lägga böcker han nyss läst i.

— Har du...? började hon, men hejdade sig. Man skall inte sära sin mans fåfånga, stod det. Man skall använda humor och... och...

— Förbaskad smörja i den där boken, sade han och gav häftet en liten puff. — Du läser väl inte sånt?

Då brast hon i skratt. Humorn kom alldeles av sig själv. Han hade läst den där artikeln och tyckt att det gick för långt med fjäsandet för Mannen... Men den hade ändå öppnat hans ögon för deras "dödvatten"! Han gjorde det första bästa han kunde: bjöd henne på bio!

— Först ska vi ha en kopp kaffe, sade hon glatt. — Riktigt gott kaffe.

— Härligt sade han och såg upp på

Frågespalten

Om ni har bekymmer av något slag och ingen att anförtro er åt eller om ni känner er ensam och längtar efter kontakt, så kan ni skriva era frågor och funderingar till Frågespalten, Box 180 73, Stockholm 18 — och Sofia skall försöka svara.

*

Kära Sofia!

Jag har bekymmer för min lilla pojke. Han är tre och ett halvt år och har ingen jämnårig lekkamrat. Här i huset finns mycket barn, men de är äldre och otåliga när min pojke gör närmanden till lek, och alltid blir det kontroverser mellan dem. Jag har anmält honom till lekskola och fått svar att man har ont om platser och barnen skall vara fem år fyllda innan man tar emot dem. Jag har anmält mig att ha dagbarn, någon liten gosse i samma ålder som min. Och hör och häpna — det kom en inspektör hem och hon började repetera att jag haft tbc (ej utvecklad, jag har aldrig haft hosta eller bakterier i något prov, ej ens i marsvinsprov, eller odling). Och min lilla gosse är adopterad för tre år sedan — då fick jag lämna friskintyg från två olika läkare att jag var lämplig handhava barn, och ett friskintyg från en lungexpert.

Jag har erbjudit mig att skaffa friskintyg igen, fast det är dyrt. Jag skulle inte heller

henne. — Vad ska vi se? Kärlekslivets offer?

— Är du tokig! Den är för ogifta... och så hemsk... Hittar du inte något annat som låter bra?

— Jo se här! MANNEN SOM SÖKER SANNINGEN... Säg vad du vill — men den ska vi se?

Han steg upp ur fåtöljen, slängde tidningen på bordet, tog henne om livet och kysste henne.

Över hans axel kastade hon en tacksam blick på den upp- och nedvända boken...

vilja lämna mitt barn till någon som hade lungtuberkulos med smittorisk, och därför förstår jag att man är försiktig. Men jag tror att många tjänstemän är lite klumpiga i onödan. Jag har haft all möda att hålla mig morsk och inte duka under för människors oförstånd. Skall man alltid förbli förföljd av den gamla lungsoten? Så undrar en som känner sig vital och spänst husmodersgymnastik!

Mamma.

Kära ni!

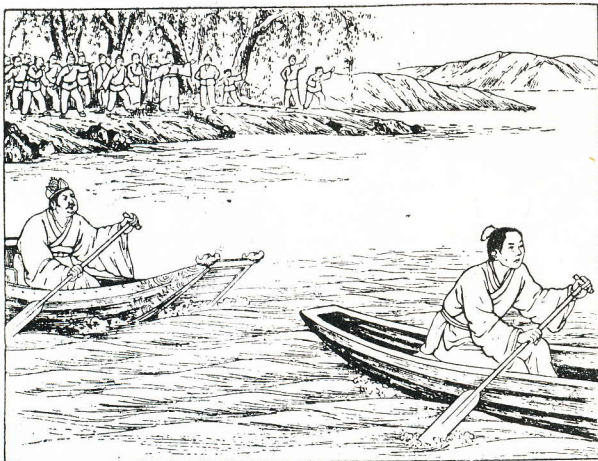
Fråga den energiska inspektören vad ni bör göra. Hon gjorde antagligen sin plikt, det kunde ju också ha varit en smittofarlig person som erbjöd sig — och inspektören har att se efter om så är. När ni lugnt talat om hur saken ligger till och frågat henne vad ni kan göra för att anses kompetent att ta emot ett annat barn om dagarna, så har ni att rätta er efter inspektörens råd. Om det blir läkarintyg på nytt, så kosta på er de 15 kronor det kostar. Ni kan ju få något betalt för att ni har en treåring om dagarna och sålunda tjäna igen pengarna.

Det är sådan brist på folk som vill ta hand om barn, så ni är ett riktigt fynd i våra dagar! Håll modet uppe och låt er inte skrämmas av formalism, som i detta fall har en viss mening och i många fall är helt enkelt nödvändig. Bli inte ovän med en tjänsteman som helt säkert inte menar er personligt illa. Det är så i våra samhällen att en viss övervakning är nödvändig — men den är inte avsedd att sära någon. I detta fall vill den bara skydda barnen. Tänk er att ni under dessa år i stället blivit sämre! Sådant händer också. I sådant fall hade inspektionen gjort stor nytta. Säker inser ni själv detta vid närmare eftertanke. Lycka till!

Sofia.

I Stockholm

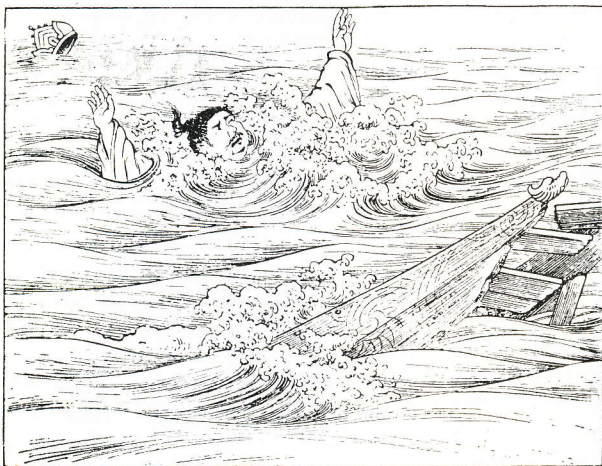
firades den 8 mars, Internationella Kvinnodagen, med ett storslaget möte i Medborgarhusets stora sal. 700 personer hade infunnit sig. Kvällens båda talare, vårt förbunds ordförande dr Andrea Andreen och ledamoten av det japanska parlamentets överhus, fil. dr. Tomi Kora, hyllades varmt och talade ord som gick direkt till de församlades hjärtan. Fru Kora berättade om de lidanden som 3 gånger drabbat Japans folk genom atom- och vätebombarna — Hiroshima, Nagasaki och Bikini — och väddade varmt till de svenska kvinnorna att besinna faran och räcka Japans kvinnor sin hand till försvar för livet och vår jord. Dr Andreen berättade på sitt medryckande sätt om intryck från indiska byar hon besökt under sin långa resa och Arne Sucksdorffs film "Indisk by" blev en utmärkt illustration till hennes tal. Ture Eriksson hade tillägnat mötet en dikt, som framsades av Walter Marshall och SKV-kören sjöng visor.

31. Tävlingsdagen sköt Chuangs båt iväg kvickt. Den store kejsaren försökte ramma Chuang för att vältas hans båt och dränka honom. Från stranden ropade folket en varning.

32. Men när fören på kejsarens båt stötte emot den skarpa aktern på Chuangs båt revs den kungliga båten upp och splittrades.

33. Kejsaren föll i havet och blev fiskad upp av sina ministrar. Han var våt som en hund efter allt vatten han svält.

34. "Du har förstört min kungliga dräkt", skrek kejsaren. "Ge mej en ny, vävd av fågelfjädrar och med en broderad drake på, en fågel Fenix, havet och solen. Jag skall ha den inom tre dagar, annars buggar jag huvudet av dej".

35. Fru Klok bad Chuang hjälpa henne att av papper klippa till fåglar av alla slag och i alla fasoner. Hon kastade dem upp i luften och sjöng: "Flyg, små fåglar, flyg, flyg er väg, men tappa några fjädrar åt mej i dag".

36. I samma ögonblick var aftenhimlen fylld av tusentals fåglar, deras utbredda vingor skymde månens ljus.

Från våra

AVDELNINGAR

Nu är den tid då distriktet avhåller sina årskonferenser och avdelningarna sina årsmöten. Vi ska ge några glimtar först från ett par distriktskonferenser.

★

Den 5—6 febr. höll **Smålandsdistriktet** årskonferens i Huskvarna. Där gavs exempel på många goda lokala initiativ. Så t.ex. har avdelningen i Vetlanda tagit upp frågan om åldringsvården och bland annat vänt sig till styrelsen för pensionärshemmen och påtalat förhållanden som bör förbättras för de gamla vid dessa hem. SKV-avdelningen i Värnamo har satt i gång en aktion för inrättandet av en kommunal systuga. I flera av de barnfilmskommittéer som bildats i distriktet är våra avdelningar representerade. Årskonferensen antog ett uttalande mot atomvapnen och den västtyska återupprustningen och uttalandet fick formen av en vädjan till regeringen att den gör allt som står i dess makt för att medverka till fredens bevarande. — På lördagskvällen hade man ordnat ett festligt samkväm där folkskollärare Torén, Norrahammar, talade om kontakten mellan hem och skola.

★

Värmlandsdistriktet höll årskonferens den 20 febr. i Karlstad. Samtliga avdelningar var representerade. En arbetsplan för det nya verksamhetsåret antogs och ur den citerar vi:

SKV-distriktets avdelningar skall göra största möjliga insats för att så många värmlänningar som möjligt skall skriva under kravet på förbud mot atomvapnen. — Varje avdelning skall anordna en diskussion om vilka frågor som är särskilt aktuella för kvinnorna och barnen på platsen. Kring den fråga som anses mest aktuell söker vi samla kvinnorna till aktivitet.

75 nya medlemmar värvas enligt uppgjord plan. 3 nya avdelningar skall bildas i distriktet. — **Upplagan** på "Vi Kvinnor" ökas med sikte på att den skall överstiga medlemsantalet minst tre gånger på tätorterna och dubbelt upp medlemsantalet på övriga platser där avdelningar finns. — **Distriktets offensivfond** tillföres minst

Vid en lyckad barnfest i Porjus togs denna bild av en del av de lyckliga festdeltagarna.

750 kr. under året enligt uppgjord plan.

Vidare talas det om inbjudningsmöten, försäljning av Vi Kvinnor på omkringliggande orter, anordnandet av en SKV-träff för hela distriktet under sommaren eller hösten, anordnandet av studielotteri o. s. v.

★

Och nu några axplock ur avdelningarnas rapporter.

Först bör nämnas att under hösten 4 nya avdelningar bildats: i Mariestad, i Gamlestaden och Masthugget i Göteborg och i Karlsborgsverken i Norrbotten. Åran för den sistnämnda avdelningens tillkomst faller på våra energiska SKV-kvinnor i Båtskärsnäs som ägnat Karlsborgsverken alldeles speciell omsorg.

Om trevliga familjefester i samband med Lucia- och julfirandet berättar rapporterna från Malmö och upp till Haparanda. I **Malmö** hade man 300 personer på en Luciafest där småflickor medverkade i programmet och tombolan gick åt som smör i solsken och gav ett välbehövt tillskott till kassan. **Ambjörbyavdelningen**, som är berömvärdt aktiv och brukar ordna utomhusfester sommartid för att få pengar till verksamheten, hade dessutom en festtillställning före jul som gav ett netto på 320 kr. Så kunde man också under julen besöka ålderdomshemmet och bjuda de gamla både på julgävor, kaffe och underhållning. I **Backsjön** uppe i Ångermanland klarade avdelningen av två festtillställningar

före jul, den ena gav en nettobehållning på 165 kr., den andra var en julfest för barnen.

I samband med Norrbottensdistriktets årskonferens i slutet av november ordnade SKV-kvinnorna i **Luleå** ett samkväm som tillförde deras kassa 471 kr. Från **Haparanda** rapporteras en lyckad decemberfest med god ekonomisk behållning. Vår lilla präktiga avdelning i **Torsköld** — den har f.n. 13 medlemmar — rapporterar om ett lyckat inbjudningsmöte på senhösten. Hälsningsanförande hölls av Elisabeth Tamm, rektor Honorine Hermelin höll föredrag och sångerskan Barbro Hermelin sjöng.

★

Om goda förenings- och inbjudningsmöten berättas det i många rapporter från avdelningarna. **Karlskogaavdelningen** har haft sjukkassans föreståndare att inleda om den nya sjukförsäkringslagen och ett intressant föredrag om Guatemala höll arkitekt Elsa Sundling på avdelningens oktobermöte. I **Norrköping** har man haft nykterhetsfrågan uppe till debatt, i **Västerås** berättade en polisman vid ett möte om sin tjänst på det svenska sjukhuset i Korea under kriget och visade film därifrån. Flera avdelningar i **Göteborg** berättar om goda möten under hösten — rapporterna avslutas i regel med upplysningen att nya medlemmar inröstades vid mötet. Torpavdelningen rapporterar 14 nya medlemmar vid ett inbjudningsmöte, Stigbergets avdelning 5, Högsbo 6, Bjurslätt-

Vår i antågande

Många husmödrar är fantastiskt duktiga när det gäller att av gammalt och stuvbitar trola fram praktiska och trevliga plagg åt barnen. Men hur duktiga de än är så behöver de tillskräningsmönster och — idéer. Även om vi tack och lov slipper se A-linjen lance-rad på ungarna (får man tro mode-

teckningarna är det samma "linje" som vi medelålders med en djup suck minns från vår egen barndom och som påminde om en uppochnervänd strut) så påverkas barnkläderna också av modet. Och köper man en tygbit till sommarklänning åt skolflickan så vill hon säkert vara med och bestämma

3994

avdelningen fick 27 nya medlemmar under höstkvartalet o.s.v. I Råneå har man också tagit upp frågan om sjukförsäkringen till debatt och som inledare haft sjukkassans kassör. Vid januari-mötet berättade en f.d. sjömanspastor om minnen och erfarenheter från sitt arbete.

Rapporterna om verksamheten i Stockholm måste av utrymmesskäl överstå till nästa nr. Då hoppas vi också kunna komma med glädjande rapporter om prenumerant- och medlemsvärning under första kvartalet och, inte minst, om våra avdelningars insatser i namninsamlingen för kravet om förbud mot atomvapnen. När detta skrives har denna stora, viktiga kampanj precis hunnit starta.

3955

modellen. Det bör hon också få — det är ju hon som skall bära klänningen och trivas i den.

Till det billiga priset av en krona får ni idéer i massor till edra egna och barnens kläder om ni skaffar er "Vår Mönstertidning", som utges av KF och just utkommit med vår- och sommar-numret. Här några exempel på vad som bjuds i den. Mönstren kan ni köpa i konsumentbutikerna eller rekquirera direkt från KF, de kostar 1:50 per st.

Modell 3994 består av en lättsydd och käck väst i skotskrutigt samt en 8-vådig kjol som nästan verkar hel-

3997

veckad. Mönster finns i storlekarna 12 och 14 år.

3997 är en söt västklänning — kjol med överdel kallas den — samt blus. Mönster finns i storlekarna 8 och 10 år och tygätgången är på 70 cm:s bredd ca 2,45 resp. 2,70 mtr till västklänningen och ca 1,25 mtr till blusen.

3995 slutligen är något för småbarnen i sommar: utanpåskjorta med byxor. Mönstren finns bara i storlekarna 2, 4 och 6, men vi tar nog inte fel om vi gissar att skolflickorna upp till 10—12 år gärna vill ha något liknande.

De olika åldrarnas...

(Forts. från sid. 4).

samhället har all anledning att stödja, får här sin första törn.

Den känsla av högtid och glädje som spred sig i ett hem, sen spänningen släppt och barnet väj blivit fött, har gått förlorad i de stora anstalterna. De mindre, mera lokalt betonade förlösningshemmen skulle säkerligen kunna bevara något av dessa värden.

Alla sådana fall där komplikationer kan väntas, särskilt hos förstföderskor, bör naturligtvis från början vända sig till de stora väl utrustade anstalterna.

Uppträder under förlossningens gång hos omfödskor icke väntade komplikationer, kan ju även en hastig förflyttning ske. Har en ordentlig förundersökning gjorts under havandeskapstiden, bör man veta om både fel-lägen av fostret och andra hotande komplikationer.

Från sakkunnigt medicinskt håll pekas det ofta på vad rädslan kan försvåra och hur tryggheten kan underlätta en förlossning.

De aldrig så väl tekniskt utrustade anstalterna kan icke alltid ersätta den mänskliga faktorn i sjukvården. Vår tekniskt sinnade tid glömmar gärna bort detta faktum.

Fullvuxenhetens och yrkes-träningens tid

Hem- och familjebildning tillhör självfallet det tredje, "det fullvuxna" stadiet av människans liv. De tidigt ingångna äktenskapen får ofta en olycklig utveckling dels på grund av känslornas omogenhet, dels därför att parterna ofta kommer att utveckla sig i olika takt och riktning. Äktenskaps-mognaden ligger nog i allmänhet några år över den lagliga giftermålsåldern.

Precis som barnet i sin tredje period mognat för skolarbetet, har den fullvuxna människan mognat för ett arbete eller livsverk i vilket hon tränar upp sig till större och större fulländning. Denna långa period på 25—30 år kan karaktäriseras med Psaltarens ord (ps. 90 v. 10 gamla översättningen) "när det som bäst varit haver, så haver det möda och arbete varit".

I vilket åldersskede maximum av yrkes- och idrottsskicklighet nås beror på arbetets art. Vad rent kroppslig-

ga färdigheter beträffar nås topprestationerna i sådana sportgrenar, där endast den egna kroppen sätts in i tävlingen såsom löpning, hoppning och dylikt, vid relativt unga år. Medelsiffran ligger enligt Bühler vid 26 år; användes vid tävlan något instrument såsom vid fotboll, tennis m. m. förskjutes medelsiffran till 27 år. Gäller det att behärska ett annat levande väsen eller en maskin som vid ridning, bilåkning o. d. ligger medelsiffran betydligt högre eller vid 32 år. Där behövs det nämligen kombinationsförmåga och eftertanke, och den förmågan kommer först med åren.

Detsamma gäller för olika sorters kroppsarbete. Önskar man ett antal arbetare som på löpande band i snabbast möjliga tempo skall skruva in en skruv eller dra till en mutter, bör man lämpligen använda personer i 20—25-årsåldern. Men om arbetet kräver en mer ingående kunskap gäller principen att den största prestationsförmågan inträder allt senare, ju högre erfarenhet arbetet kräver. En tysk översikt över ackordsförtjänsten inom elektriska industrin visar största arbetsförtjänsten hos arbetare nära 40 år.

Vänder vi oss från det manuella arbetet till det andliga arbetet, kommer topprestationerna vid en ändå högre ålder.

Till försvar för barnen

(Forts. från sid. 11).

Hon talade om det oerhörda hot som atomvapnens existens utgör mot vår egen och kommande generationers liv och om vilka enorma möjligheter som skulle öppna sig för världen, inte minst för de underutvecklade områdena av vår jord, om den väldiga energi som atomkraften utgör i stället ställdes i det fredliga framåtskridandets tjänst.

Kvinnornas stora mål är avrustning, sade hon, och förbud mot atomvapnen skulle vara en betydelsefull etapp på vägen mot avrustning, därför måste alla kvinnor med begeistring delta i freds rörelsens underskriftskampanj mot atomvapnen.

Det var ett gripande tal och inte mindre gripande var det svar det fick från flera kvinnor som, fastän de icke tillhör KDV, deltog i mötet som gäster. Där var exempelvis en belgisk kvinna, fru Leyniers, som förklarade att hon kommit till mötet som gäst därför att hon var så gripen av idén om en Mödrarnas Världskongress:

"Jag är en mor som kriget berövade allt. Inom en tidrymd av 14 månader förlorade jag allt som gav livet mening, mina två söner och min man. Min yngsta pojke blev arkebuserad, han var 34 år, och sedan förlorade jag min äldste son och min man, de plågades till döds i de osaliga koncentrationslägren Bergen-Belsen och Neuengamme. Själv satt jag också i fängelse. Ni förstår mig säkert när jag säger att för mig finns det bara ett mål som jag kämpar för: att förhindra att andra kvinnor och mödrar skall behöva uppleva det som jag har gått igenom. Jag har tre barnbarn som inte längre har någon far, och jag vill sätta in allt på att de och alla barn i hela världen skall få leva i fred och få en lycklig framtid. Madame Cottons tal har rört mig djupt. Jag, som har upplevt de ängestens och fasans nätter som madame Cotton talade om, jag som intet högre önskar än att mina barnbarn skall få en lycklig framtid, jag förpliktat mig att ställa alla mina krafter till förfogande för att Mödrarnas Världskongress skall bli framgångsrik".

En ung polska, redaktör för en katolsk tidskrift i Polen, liksom fru Leyniers gäst vid rådsmötet, hälsade likaså varmt inkallandet av Mödrarnas världskongress. Hon berättade att hon var en av de få polskor som kom levande ut från koncentrationslägret Auschwitz, efter att ha pinats där i två och ett halvt år. Ännu i dag, 10 år efteråt, sade hon, hör jag barnens skrik, de barn som i tiotusentals döddes i gaskamrarna, barn som på alla Europas språk ropade MAMMA i dödsångest. Det får inte ske en gång till...

Det var med djup rörelse som delegater och gäster vid rådsmötet antog den appell om Mödrarnas världskongress som vi publicerar i detta nummer och som vi ber alla våra läsare att noga läsa igenom och föra vidare till andra.

VALBORG SVENSSON.

Tidningen VI KVINNOR
i demokratiskt världsförbund

Utgivare: Andrea Andreen
Redaktionskommitté:
Valborg Svensson, Birgit Ehrén

★
Utkommer med nio nr pr år.
Prenumerationspris per år:
Kr. 4:—.

Lösnummer 50 öre (kommissionärer antagas).

★
Postgiro: 513 23, Box 180 73,
Stockholm 18.

Svenska Kvinnors Vänsterförbund.
Förbundsstyrelsens lokaler är
belägna i Kungsgatan 79,
Stockholm. Tel. 53 19 61

Tryckeri AB Mercur, Stockholm 1955